භාෂාව සම්භාවනාවේ විකාශනය

ජී. කළණි චම්පිකා තිලකරත්න

නීතිඥ
නීතිවේදී (කොළඹ)

සන්නිවේදන මාධ්‍යයේ උපකරණයක් වන භාෂාව සංස්කෘතික හා වාර්ගික අනන්‍යතාවය විදහා දක්වයි. සංස්කෘතිය හා භාෂාව බහුවාර්ගික රටක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ වැදගත් වන සංවේදී මාතෘකාවක් වේ. විවිධ භාෂා හා සංස්කෘතීන් සහිත පුද්ගලයින් තම භාෂාවන් හා සංස්කෘතීන් පවත්වාගෙන යාමට හා ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කිරීම මෙහිලා සඳහන් කළයුතුය. යමෙකුගේ උප්පත්තිය හෝ නීත්‍යානුකූල දරුකමට හදාගැනීම අනුව ඔහුගේ හෝ ඇයගේ මව්බිම හා මවුබස තීරණය වෙයි. හෙතෙම නිරායාසයෙන්ම සිතන්නේත් තම හැඟීම් වචන වලට පෙරලන්නේත්, තම අදහස් හුවමාරු කරගන්නේත් තම මවුබසේ ආධාරයෙනි. මවුබස ඉගෙනීම තුලින් දරුවෙකුගේ සමස්ථ වර්ධනය සිදුවන අතර එතුලින් දරුවා සංස්කෘතියට සම්බන්ධ වීම, සංජානනය වර්ධනය හා අනෙතුත් භාෂා ඉගෙනීමට රුකුලක් ලබාගැනීම සිදුවේ.

යමෙකුගේ භාෂාව භාවිතා කිරීමේ අයිතිය ඔහුගේ මවු රටට පමණක් සීමා වූ අයිතියක් නොවන අතර එය මුළු ලෝකයටම එරෙහිව පවතින්නකි. මානව හිමිකම් විශ්ව ප්‍රකාශයේ 2 වන ව්‍යවස්ථාවේ දැක්වෙන පරිදි සෑම දෙනාම භාෂාමය පදනම මත වෙනස් කොට සැලකීමකට භාජනය නොවී ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන සියලුම අයිතීන් සඳහා සුදුසුකම් ලබයි. තවද සිවිල් හා දේශපාලන අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමෙහි 2(1) වන ව්‍යවස්ථාවේ දැක්වෙන පරිදි සෑම සාමාජික රාජ්‍යයක්ම තම දේශසීමාවේ සිටින සෑම පුද්ගලයෙකුටම මෙම ගිවිසුමෙහි ඇති අයිතීන් භාෂාමය පදනම මත වෙනස් කොට සැලකීමකට භාජනය නොවී ලබා දීමට බැඳී සිටියි. තවදුරටත් ආර්ථික, සමාජ සහ සංස්කෘතික අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමේ 2(2) වන ව්‍යවස්ථාවේ පරිදි සෑම සාමාජික රාජ්‍යයක්ම මෙම ගිවිසුමෙහි ඇති අයිතීන් භාෂාමය පදනම මත වෙනස් කිරීමකට භාජනය නොකර තහවුරු කිරීමට බැඳී සිටී. තවද භාෂාව සම්බන්ධයෙන්වූ මෙම මූලික අයිතිවාසිකම් විධායක හෝ පරිපාලනමය ක්‍රියාවක් හේතුවෙන් කඩවීමක් සඳහා නීත්‍යානුකූලව බලාත්මක කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සමක් ඉදිරිපත් කිරීමට අගතියට පත් පාර්ශවයට කටයුතුකළ හැකිය. මෙම අයිතිවාසිකම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 17වන ව්‍යවස්ථාවේ පැහැදිලිව දක්වා ඇත. මේ තුල භාෂාමය අයිතීන් වඩාත් සුරක්ෂිත කිරීමට

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා නිර්මාපකයන් කටයුතු කර ඇති බව හඳුනා ගත හැක.

අතීතයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ භාෂාව හේතුවෙන් ඇතිවූ ගැටළුකාරී තත්වයන්ට නිදසුන් ලෙස 1956 අංක 33 දරණ රාජ්‍ය භාෂා පනත නිසා ඇතිවූ ගැටළුකාරී තත්වයන් *The Queen Vs D J F D Liyanage and Others*[1] සහ *Kodeeswaran Vs Attorney General*[2] නඩුතීන්දු මගින් අදටද අධ්‍යයනය කළ හැක. මෙම ගැටළුව සමනය කිරීමට 1958 අංක 28 දරණ දෙමළ භාෂා (විශේෂ විධිවිධාන) පනත යොදාගෙන ඉහත සඳහන් කල සිංහල භාෂා පනත හා නොගැටෙන ලෙස සුදුසු ලෙස භාවිතා කිරීමට කටයුතු යොදනු ලැබිණි.

මෙවැනි පසුබිමකදී මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස භාෂාවකට ඇති අයිතිය ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12(2) අනු ව්‍යවස්ථාවේ පැහැදිලිවම දක්වා ඇත. කෙසේවුවද මෙම මූලික අයිතිවාසිකම් 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 15 (7) වන ව්‍යවස්ථාව මගින් යම් සීමා කිරීමකට ලක් කර ඇත. එනම් රාජ්‍ය ආරක්ෂාව, මහජන යහපැවැත්ම හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ආරක්ෂාවන ලෙස මෙම මූලික අයිතිවාසිකම භුක්ති විඳිය යුතු බව දක්වමිනි.

ශ්‍රී ලංකාවේ භාෂාව පිළිබඳ දක්වා ඇති ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 4වන පරිච්ඡේදයේ පැහැදිලිව සඳහන් කර ඇත. මේ අනුව සිංහල බහුතරයක් හා ආසන්න සුළුතර දෙමළ ප්‍රජාවක් වසන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ IV වන පරිච්ඡේදයේ 18 (1) අනුව්‍යවස්ථාවට අනුව රාජ්‍ය භාෂාව සිංහල වන්නේය. තවද 18 (2) අනුව්‍යවස්ථාවට අනුව දෙමළ භාෂාවද රාජ්‍ය භාෂාවක් වන්නේය. මෙම ප්‍රතිපාදන 13 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව ශ්‍රී ලංකාව තුල වර්තමානයේදී බලපැවැත්වෙයි.

1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 19වන ව්‍යවස්ථාවට අනුව සිංහල හා දෙමළ භාෂාවන් ජාතික භාෂාවන් වන්නේය. ඒ අනුව පසුකලකදී 16 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව පාර්ලිමේන්තු / පළාත් සභා / පළාත් පාලන ආයතන මහජන නියෝජිතයන්ට තම අභිමතය අනුව රාජ්‍ය භාෂා දෙකෙන් කුමන හෝ භාෂාවකින් තමාගේ කාර්යයන් ඉටුකල හැකිය. මේ තුලින් මහජනතාවට තම අනන්‍යතාවය ඉස්මතු කර දක්වන තම මවුබසින් ආයාසයකින් තොරව තම කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේය.

2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනතේ 24 (5) (b) වගන්තියේ ඇති විධි විධාන පරිදි තොරතුරු ඉල්ලුම් කරන්නාගේ මනාප භාෂාව අනුව තොරතුරු ලබාදීමේ වැදගත්කමද මෙහිලා අවධාරණයෙන් යුතුව සඳහන් කළ යුතුය. තවද මෙම තොරතුරු දැනගැනීම පිළිබඳ අයිතිවාසිකම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පරිදි මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස 14අ ව්‍යවස්ථාව අනුව පිළිගෙන ඇත. දහනව වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයේ 2වන වගන්තිය මගින් මෙම ප්‍රතිපාදනය ඇතුලත් කර ඇත. ලෝකයේ නව

1 Trial at Bar No. 1 of 1962

2 Privy Council Appeal No. 38 of 1968

ප්‍රවනතාවයක් වන තොරතුරු දැනගැනීමට ඇති අයිතිය මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස පිළිගැනීම මගින් රජයේ හා පෞද්ගලික අංශවල කාර්යයන්හි පාරදෘශ්‍යා භාවය මෙන්ම මහජනතාවට වගවීමේ ප්‍රතිපත්තියද මෙමගින් ආරක්ෂාවී ඇත.

තවදුරටත් කරුණු අධ්‍යයනයේදී ඉගැන්වීමේ මාධ්‍ය, පරිපාලන භාෂා, නීති පැනවීමේ භාෂාව හා අධිකරණයේ කටයුතුවල භාෂාව ආදිය සඳහාද ශ්‍රී ලංකාවේ මව්භාෂා වෙනුවෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇති බව පැහැදිලිව පෙනී යන කරුණකි. ඒ අනුව ඉගැන්වීමේ මාධ්‍ය[3] ලෙස ජාතික භාෂා දෙක පිලිගෙන ඇත්තේ යම් යම් සීමා කිරීම් වලට යටත්වය. දිවයිනේ පරිපාලන භාෂාව[4] 16 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව සිංහල හා දෙමළ විය යුතුයැයි නියම කොට දක්වා ඇත. මේ සඳහා උරදීමට රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ අංක 07/2007[5] අනුව රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය රාජ්‍ය පරිපාලන සේවයේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. එහිදී රාජ්‍ය සේවයේ නිලධාරීන් විසින් දෙවන රාජ්‍ය භාෂාවක ප්‍රවීණතාවය ලබා ගැනීම අනිවාර්ය කිරීම මගින් ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂම රාජ්‍ය සේවයක් සිංහල හා දමිළ ජනතාවට ලබා දීම අරමුණු කරයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ නීති පැනවීමේ භාෂාව[6] ලෙස සිංහල හා දෙමළ භාෂාවන් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒවායේ ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනයකින්ද සමන්විත වියයුතු බව වැඩිදුරටත් දක්වා ඇත.

අවසන් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව මුළුල්ලේම අධිකරණයේ භාෂාවද[7] සිංහල හා දෙමළ මව් භාෂාවන් ලෙස කතා කරන පුද්ගලයන්ට අගතියක් නොවන ලෙස පරිපාලන භාෂා අනුවද යමින් නියම කොට ඇත්තේය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණවල භාෂාව සිංහල හා දෙමළ විය යුතු බව 1978 ව්‍යවස්ථාවේ 24 වැනි ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර දැක්වෙන අතර ඒ තුලින් දෙමළ භාෂාව පරිපාලන භාෂාව වන ප්‍රදේශ වල හැර අනෙකුත් සියළුම පරිපාලන ප්‍රදේශ වල අධිකරණ වල භාෂාව සිංහල විය යුතු බව වැඩිදුරටත් සඳහන් වෙයි. එසේම සිංහල පරිපාලන භාෂාව වන ප්‍රදේශ වල හැර අනෙකුත් ප්‍රදේශ වල දෙමළ භාෂාව අධිකරණ භාෂාව බවට දැක්වෙයි. 23 වන ව්‍යවස්ථාවේ දැක්වෙන්නේ සියළුම නීති හා අනුනීති ව්‍යවස්ථාදායකය විසින් සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි බසින් කෙටුම්පත් කළ යුතු බවයි. මේ තුළින් ජනතාවගේ එදිනෙදා කටයුතු වල පහසුව හා කාර්යක්ෂමභාවය ද අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම නිරවද්‍යතාවයද අරමුණු කෙරේ.

මේ හැර සිංහල හා දෙමළ රාජ්‍ය භාෂා ලෙසත් ඉංග්‍රීසි සන්ධාන භාෂාව ලෙසත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් පිළිගැනීම තහවුරු කිරීමට වෙනත් පරිපාලන විධිවිධානද ශ්‍රී ලංකාවේ සලසා ඇත[8].

---

[3] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 21 ව්‍යවස්ථාව

[4] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 22 ව්‍යවස්ථාව

[5] http://www.pubad.gov.lk/web/eservices/circulars/2007/E/07-2007(e).pdf

[6] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 23 ව්‍යවස්ථාව

[7] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 24 ව්‍යවස්ථාව

[8] http://www.languagesdept.gov.lk/web/index.php?option=com_content&view=article&id=53:languages-policy-ta&catid=9&lang=en&Itemid=304

මේ අනුව පෙනී යන්නේ මානව හිමිකම් විශ්ව ප්‍රකාශනයේ, සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමේ හා ආර්ථික, සමාජ හා සංස්කෘතික අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමේ ඇතුලත් කර ඇති භාෂා අයිතීන් පිළිබඳ ප්‍රතිපාදන 1978 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයේ 12 සහ 14 වන ව්‍යවස්ථා වල තහවුරු වී ඇති බවයි. මෙය ජාතික සංවර්ධනයේ සාධනීය ලකුණකි.

එසේම වැඩිදුරටත් පෙනී යන කරුණක් වන්නේ භාෂාමය අයිතිවාසිකම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ ඇතැම් ස්ථානවල සෑම තැනැත්තෙක්ම[9] සඳහාද ඇතැම් අවස්ථාවල සෑම පුරවැසියෙක්[10] සඳහාද අදාළ වන පරිදි කෙටුම්පත් කර ඇති බවයි. මෙහිලා රටක ජාතික ආරක්ෂාව පුද්ගල ආරක්ෂාව අභිබවන අවස්ථා මනාව හඳුනාගෙන ඇති ආකාරය පැහැදිලිවෙයි.

මව්භාෂාවන් ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ අන්තර්ජාතික ප්‍රවේශය පිළිබඳ සැලකීමේදී ඉන්දියානු අත්දැකීම මුළුමහත් ලෝකයාටම ආදර්ශයක් සපයයි. ඉන්දියානු ව්‍යවස්ථාවේ 29(1) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර ඉන්දියානු භූමිය තුළ කුමන හෝ පුරවැසියන් කොට්ඨාශයකට අනන්‍ය වූ භාෂාවක් හෝ සංස්කෘතියක් තිබේනම් එය රැක ගැනීම සඳහා ඔවුන්ට අයිතියක් ඇත. මේ බව **D.A.V.College, Jullundur Vs. Punjab**[111] හා **D.A.V.College, Bhatinda Vs. Punjab**[12] යන නඩු තීන්දුවල පැහැදිලිව දක්වා ඇත. එක් ජාතියක් යන මැයින් ජාතික සහයෝගීතාවයේ වැදගත්කම ප්‍රකාශයට පත්කරමින් තුර්කි ජනරජයේ නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 3 වැනි ව්‍යවස්ථාව මගින් තුර්කි ජාතිය නොබිඳියහැකි ඒකකයක් ලෙස සඳහන් කරමින් භාෂාව තුර්කි බව අවධාරණය කර ඇත. මේ තුලින් අපට පෙනීයන්නේ මවුභාෂාවක වැදගත්කම හා එය රැක ගැනීමට විවිධ රාජ්‍යයන් ගෙන ඇති පැසසිය යුතු ක්‍රියාමාර්ගයන්ය.

තම මවුබස භාවිතා කිරීමට උනන්දු කිරීම හා එය අගය කිරීම ඕනෑම රාජ්‍යයක මූලික කාර්යය වියයුතුය. එතුලින් ජාත්‍යන්තරය තුල තම රට පිළිබඳ අවධානය යොමුකරවා ගැනීමට හැකිවීම තුලින් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය, සමාජ හා දේශපාලන පරිණතභාවය වැඩිදියුණු කරගැනීමට අපට හැකි වේ. ජාත්‍යන්තරය තුල ශ්‍රී ලංකා නියෝජනය සිදු කිරීමේදී අන් භාෂාවන් පිළිබඳ අවබෝධය මෙන්ම අපට උරුම වූ අපේ මවුබස පිළිබඳ පෘතුල දැනුමක් තිබීමද අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඒ තුල අපගේ අද්විතීය අනන්‍යතාවය ජාත්‍යන්තරයේ ඉහළටම ඔසවා තැබීමට අපට හැකිවෙයි. ලොවක් හඳුනන, අපේ මවුබස මනුෂ්‍ය වර්ගයාට අපගේ සුවිශේෂී දායකත්වය කියාපායි. එබැවින් මානව වර්ගයාගේ පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන මව් භාෂාව හා ඒ ආශ්‍රිත විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රවර්ධනයට උරදීම ඕනෑම රටක රජයක වගකීම වෙයි. ඒ තුලින් ජනතා යහපැවැත්ම හා රටේ සංවර්ධනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය. නීතියේ ආධිපත්‍යය හා යහපාලනය නිරායාසයෙන් තහවුරු වෙයි.

---

[9] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12 (3) ව්‍යවස්ථාව

[10] 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 12 (2) ව්‍යවස්ථාව

[11] **(AIR 1971 SC 1737)**

[12] **(AIR 1971 SC 1731)**

ජාතික සමගිය, සහජීවනය හා සංහිඳියාව ඇති කිරීමේලා භාෂාවන් විසින් විශාල කාර්යභාරයක් ඉටුකරනු ලබයි. මේ පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ පරිපාලන කටයුතු කිරීමේලා පිහිටුවා ඇති ජාතික ඒකාබද්ධතා, රාජ්‍ය භාෂා, සමාජ ප්‍රගති සහ හින්දු ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශයද රජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුවද මව්භාෂාවන් සුරුකීමට හා ඒ තුලින් සමාජ ප්‍රගතිය ඇති කිරීමට විශාල පිටිවහලක් බලා දෙන බව පෙනී යන කරුණකි. මෙම ආයතන තුලින් ජාතික භාෂාවන් පිළිබඳ ඉගැන්වීම හා ඒ තුලින් සමාජයේ ඇති දුර්මත හා සැකය බිඳ දැමීමට කටයුතු කිරීම මගින් ජාතීන් අතර එකමුතු බව වර්ධනය කරයි. මේ පිළිබඳ සැලකීමේදී විවිධ ජාතීන්ගේ මවුභාෂාවන් ප්‍රවර්ධනය කරමින් ඒ සඳහා ඇති ප්‍රමුඛස්ථානය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් තහවුරු කරන ශ්‍රී ලංකා ජනරජය ඉංග්‍රීසි භාෂාව ජාත්‍යන්තර භාෂාවක් ලෙස සලකමින් එම භාෂාව ශ්‍රී ලංකාව තුල සන්ධාන භාෂාව ලෙස 18 (3) ව්‍යවස්ථාව තුලින් තහවුරු කර ඇත. මේ තුලින් ශ්‍රී ලංකාවට ජාත්‍යන්තරය තුළ තම කටයුතු හා සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යාමේදී අපහසුතාවයකින් තොරව හා රජ්‍ය තාන්ත්‍රික නිපුණතාවයකින් ඉදිරියට ගමන් කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත.

භාෂාවන්හි භාවිතය පිළිබඳ මෑත කාලයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ගැටළුකාරී අවස්ථා ඇතිවූ සිද්ධිවලදී අධිකරණ අර්ථ දැක්වීම් මගින් එම ගැටළුවලට විසඳුම් ලබාදුන් අවස්ථාවක් ලෙස **Sanjeewa** *Sudath Perera and two others vs. H.E. Maithreepala Sirisena (SC FR 67/2016)* නඩු තීන්දුව සැලකිය හැක. මෙහිදී ජාතික ගීයේ දෙමළ පිටපත අභියෝගයට ලක්කරමින් ඉදිරිපත්වූ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම දෙපාර්ශවයේ කරුණු දැක්වීම්වලට අනුව සලකා බැලිය යුතු නඩුවක් පෙත්සම්කරුවන් විසින් අනාවරණය කර නොතිබූ බැවින් ඔවුන්ගේ නඩුව නිෂ්ප්‍රභ කිරීමට අධිකරණය තීරණය කළේය.

මෙනයින් බලන කල මව්භාෂාවන් යම් රටකට සුවිශේෂවූ අනන්‍යතාවයක් හා සලකුණක් වන බවද ඒ තුලින් රටක සංස්කෘතික, වාර්ගික, ආගමික, දේශපාලන, දේශීය උරුමයන්, හර පද්ධතීන් හා ආනුශංගික පැතිකඩයන් විදහා දක්වන සංවේදී මාධ්‍යයක්ද වෙයි. එබැවින් එම කරුණු ඵලදායීව හා කාර්යක්ෂමව සන්නිවේදනය වීමට නම් රටක මව්භාෂාවන්ට නිවැරදි පිළිගැනීමක් එම රටතුළ ඇති විය යුතුය. තවද භාෂා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම තුලින් බෙදුම්වාදී අරගල හා ජාතීන් අතර ඇතිවෙන ස්වදේශික කැරලි ඇති වීම වලක්වාගත හැකිය. වසර ගණනක ජාතිවාදී අරගල ඇති වූ ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට අතීතයෙන් උගත් පාඩම් මගින් භාෂාමය අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට ගත හැකි පියවරයන් බොහෝය. එබැවින් භාෂාවන් අවභාවිතයන්ට ලක්වන්නට ඉඩ නොදී ඊට නිසි පිළිගැනීමක් ලබාදීම රජයක වගකීම වන්නේය.

එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව ගත් කල මෙම සිංහල හා දෙමළ මව්භාෂාවන් සඳහා නිවැරදි පිළිගැනීමක් හා රැකවරණයක් ලබාදී ඇති බව අවිවාදයෙන් යුතුව පිළිගත හැකිය. මෙවැනි ප්‍රගතියක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වීමට බලපා ඇති මූලික කරුණු ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති සිවිල් හා දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්ගේ මැදිහත් වීම හා ඒ සම්බන්ධ අනෙකුත් පාර්ශවයන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය හා

කැපවීම මෙහිලා විශේෂයෙන් සඳහන්කල යුතුය. එමෙන්ම භාෂාව යනු අන්තර් පුද්ගල සබඳතා සඳහා බාධකයක් නොව හදවත් යාකරන පාලමක් බවට පත්කර ගැනීම තුලින් මව්භාෂාවන්ට ලබාදිය යුතු ගරුත්වය තහවුරු කළ යුතුය.